

Sygn. akt II CZ 154/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa [...] Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
przeciwko A. D. i S. D.
o opróżnienie lokali,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 15 lutego 2017 r.,
zażalenia strony powodowej
na wyrok Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 27 lipca 2016 r., sygn. akt XIII Ga [...],

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 sierpnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Ł. nakazał pozwanym A. D. i S. D. solidarnie opróżnienie lokali użytkowych znajdujących się na opisanych w sentencji nieruchomościach powodowego Przedsiębiorstwa [...] Sp. z o.o. w Ł. i oddanie tych lokali w posiadanie powodowi.

Wyrokiem z dnia 27 lipca 2016 r. Sąd Okręgowy w Ł. uchylił wyrok Sądu Rejonowego, zniósł postępowanie przed tym Sądem toczące się od dnia 27 lutego 2015 roku do dnia 11 sierpnia 2015 roku i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy uznał, że w sprawie doszło do nieważności postępowania z przyczyn określonych w art. 379 pkt 5 k.p.c. z powodu pozbawienia pozwanych możliwości obrony swych praw.

Na powyższy wyrok zażalenie wniósł powód, zaskarżając jedynie zawarte w tym wyroku rozstrzygnięcie co do zakresu zniesienia postępowania z powodu jego nieważności przed Sądem pierwszej instancji. Powód zarzucił naruszenie art. 386 § 2 k.p.c. przez błędne zastosowanie i zniesienie postępowania przed Sądem pierwszej instancji także co do prawidłowo odbytej rozprawy w dniu 27.02.2015 r., a więc przy braku przesłanek nieważności. Wnosił o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394¹ § 1¹ k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania. W judykaturze Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że celem tego zażalenia jest poddanie kontroli Sądu Najwyższego prawidłowości uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, co może znajdować usprawiedliwienie tylko w przypadkach wymienionych w art. 386 § 2 i § 4 k.p.c., tj. nieważności postępowania w pierwszej instancji, nierozpoznania przez ten sąd istoty sprawy oraz w sytuacji, gdy wydanie wyroku

przez sąd drugiej instancji wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Ocena Sądu Najwyższego w tym przedmiocie może mieć jedynie charakter formalny, nie sięga meritum sprawy i obejmuje wyłącznie badanie, czy rzeczywiście wystąpiła wskazana przez sąd drugiej instancji przyczyna wydania wyroku kasatoryjnego. W przypadku, gdy przyczyną tą była stwierdzona przez sąd drugiej instancji nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji, Sąd Najwyższy sprawdza, czy nieważność taka rzeczywiście wystąpiła (porównaj między innymi postanowienia z dnia 7 listopada 2012 r., IV CZ 147/12, OSNC 2013/3/41, z dnia 28 listopada 2012 r., III CZ 77/12, OSNC 2013/4/54 i z dnia 10 stycznia 2013 r., IV CZ 166/12, nie publ.).

W zażaleniu wniesionym w rozpoznawanej sprawie strona pozwana nie kwestionuje uchylenia przez Sąd Okręgowy wyroku Sądu Rejonowego i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w wyniku stwierdzenia, że przez Sądem Rejonowym doszło do nieważności postępowania z przyczyn przewidzianych w art. 379 pkt 5 k.p.c., lecz kwestionuje jedynie zakres, w jakim Sąd Okręgowy zniósł postępowanie przed Sądem Rejonowym ze względu na tę nieważność. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 lutego 2013 r., IV CZ 174/12 (nie publ.), wymieniony w art. 386 § 2 k.p.c. obowiązek zniesienia postępowania dotkniętego nieważnością, stanowi konsekwencję przyjęcia przez sąd drugiej instancji, że w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji doszło do nieważności postępowania. Zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością stanowi odrębne rozstrzygnięcie związane z uchyleniem orzeczenia z przyczyny określonej w art. 386 § 2 k.p.c., przy czym nie zawsze zachodzi potrzeba zniesienia postępowania. Zażalenie, w którym kwestionuje się jedynie zakres zniesienia postępowania dotkniętego nieważnością, akceptując jednocześnie przyjętą przez sąd drugiej instancji przyczynę nieważności postępowania i jej skutek w postaci uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, w istocie nie zwraca się o poddanie kontroli Sądu Najwyższego podstawy uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, tak jak tego wymaga art. 394¹ § 1¹ k.p.c.. Ponieważ ustawa nie przewiduje szerszego zastosowania przyjętego w tym przepisie szczególnego

środka odwoławczego skierowanego do Sądu Najwyższego, zażalenie takie jest niedopuszczalne.

Podzielając to stanowisko, Sąd Najwyższy na podstawie art. 370 w zw. z art. 373, art. 391 §1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. odrzucił zażalenie strony pozwanej.

jw

l.n